

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

1 V. licuerit, vel decuerit Christum circumcidere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

sto impositum est, fuisse nouum, & nunquam antea alteri impositum, quia licet ipso materiali nomine nonnulli antea insigniti fuerint, ratio autem, & etymologia nominis noua, ac singularis in Christo fuit. Alij enim dicti sunt, *Iesus*, vel propter aliquod temporale commodum, quod hominibus attulerunt, vel propter eorum imitationem, & cognationem, solus autem Christus dictus est *Iesus*, eo quod futurus erat author spiritualis vitæ, ac salutis. Iuxta quâ doctrinam explicat D. Thomas locum Isai. 62. *Vocabitur tibi nomen nouum, quod os Domini nominauit.* Quæ doctrina, & expositio consentanea est Cyril. lib. 5. de Trinit. dicenti nomen *Iesus*, esse nomen nouum Verbo impositum, carnis natiuitatem indicans, & Isaiæ vaticinium implens. Idem expressius docet idem Cyril. libro. de fide ad Theodos. prope medium. Sed licet hæc expositio probabilis sit, idem tamen Cyril. & Hieronym. non ad Christum, sed ad Ecclesiam, & spirituales populum Israel, locum illum Prophetæ referendum putant. Et quidem planus contextus literæ hoc requirit, sicut inquit: *Propter Sion non tacebo, & propter Ierusalem non quiescam, donec egrediatur, ut splendor iustus eius, & Saluator eius, ut lampas accendatur. Et videbunt gentes iustum tuum, & cuncti Reges inclinant tuum, & vocabitur tibi nomen nouum, quod os Domini nominauit.* Illud enim pronomen, *tibi*, ad Ecclesiam manifeste refert prophetiam, illi ergo noua ex ore ipsius Dei nomenclatura promittitur. Quod dicit Hieron. impletum fuisse, quando Christus dixit Petro, *Super hanc petram edificabo Ecclesiam meam.* Vnde Euseb. libr. 2. de Demonst. Euangel. Demonstrat. 49. dicit hoc nomen nouum, esse nomen Christianorum, quod à Saluatoris nostri Iesu Christi appellatione deductum in toto orbe terrarum laudibus, & favore celebratur. De quo legi potest Chryso. hom. 18. in 1. cap. Iohannis.

Quartum est in solutione ad tertium, conuenienter fuisse Christo nomen impositum in die circumcisionis, cuius literalem rationem reddit. Quia inter Iudæos ita erat in more positum, quem morem ortum esse dicit, tum ex eo, quod Abraham simul cum circumcisionis mandato nouum nomen à Deo accepit: tum etiam, quod ante circumcisionem, cum infantes non essent Deo reconciliati, non censebantur habere esse perfectum, neque nomine digni. Quæ ratio est optima, & accommodari potest impositioni nominis, quæ nunc fit in baptismo. In Christo tamen Domino locum non habet: nam secundum se ab initio conceptionis meruit, & habuit tale nomen: imo, illud vocatum est ab angelis, priusquam in vtero conciperetur, seruari tamen in se voluit populi sui consuetudinem. De qua re nonnulla addemus disputat. sequenti.

DISPUTATIO XV.

In duas Sectiones distributa.

De mysterio circumcisionis.

Væ ad materiâ de circumcisione spectant, non sunt hoc loco tractanda, cum de hac re ex professo disputet D. Thom. qu. 70. quænam diuina ope in sequenti tomo explicabimus. Solum ergo supponenda est historia Gen. 17. ubi Deus præceptum tradidit Abraham, eiusque posteris de circumcidendis octauo die infantibus. Quod præceptum non poterat obligare infantes, donec ad ætatem adultam peruenirent: obligabat tamen parentes, ut in filiis suis illud obseruarent. De hoc ergo præcepto videndum est, quæ ratione, vel obligatione in Christo fuerit impletum, ac deinde nonnihil de nomine ei imposito dicemus. Quam disputationem, & duas proxime sequentes breuiter expediemus, quia res faciles sunt: eas tamen non omnino prætermittent. Fr. Suarez tomo 2.

Ad duximus, ut integra, ac completa doctrina traderetur.

SECTIO I.

Verum licuerit, vel decuerit Christum circumcidere.

Suppono in primis Christum non fuisse subiectum præcepto circumcisionis, seu quod idem est, parentes eius non fuisse obligatos ad circumcidendum illum, non solum, quia Deus erat, sed etiam, quia non fuerat ex semine virili, communi aliorum modo genitus (ut latius probaui tomo præcedenti, disput. 43. sectione 2.) Quod tamen per se, & ex vi illius præcepti intelligendum est, an vero propter scandalum vitandum nonnulla fuerit obligatio, dicam inferius.

Duplex ergo hinc oritur dubitandi ratio. Prior est, quia secluso præcepto Dei non liceret Iudæis filios suos circumcidere: tum quia vulnus illud in tenerima ætate mortis periculum asferre poterat: tum etiam, quia nullius membri abscissio, vel mutilatio per se licita est, secluso Dei præcepto, vel urgente necessitate, sed in Christo cessauit diuinum præceptum, ergo non licuit hominibus diuinam eius carnem attingere, & sacratissimum sanguinem fundere.

Secunda ratio dubitandi est, quia circumcisio præcipue instituta fuit, ut esset signum fœderis inter semen Abraham, & Deum, Genes. 17. significabat autem, vel Christum venturum: erat enim quædam protestatio, & signaculum fidei Christi venturi, ut indicatur ad Rom. 4. vel spirituales circumcissionem per fidem Christi conferendam. Hæc enim ratio dabatur in membro generationis, quia Christus ex semine Abraham erat nasciturus, & quia futurus erat remedium peccati originalis, quod per circumcissionem tradidit, ergo tale signum non poterat vere applicari Christo iam nato, & natura sua à peccato immuni. Et hæc ratio efficacius probat non decuisse Christum circumcidi, & signum peccatoris assumere.

Dicendum vero est, primo sanctum, & honestum fuisse Christum circumcidi. Est conclusio de fide: nam in primis de fide certum est, Christum fuisse circumcissum. Ita enim vniuersa Ecclesia intellexit verbum illud Luc. 2. *Postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur puer, vocatum est nomen eius Iesus.* Nam licet Euangelista, facta mentione diei ad circumcissionem instituti, transitum facere ad nominis impositionem, nec affirmare expresse videatur Christum fuisse circumcissum: tamen verus sensus illius loci est: *Postquam consummati sunt dies octo, id est, postquam aduenit dies octauus circumcisioni puero, inditus, & postquam in eo circumcissus est puer, illi Iesu nomen impositum est.* Ita Ammonius Alexand. in harmonia quatuor Euangeliorum, Ambrosius hic, & alij expositores. Nam quia consuetum erat, & lege præscriptum, ut infantes circumciderentur, ideo Euangelista potius id tanquam indubitatum, manifestumque supponere, quam diserte narrare visus est. Quia vero impositio nominis propria & peculiaris fuit, & ideo de illa distinctius scripsit. Quamquam si textum Græcum attendamus, in eo apertius hoc indicatur, additur enim coniunctio, & hoc modo, *Postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur puer, & vocatum est nomen eius Iesus, illa enim dictio copulatiua manifeste supponit illum circumcissum esse, & præterea illi fuisse impositum nomen Iesu.*

Deinde certum etiam de fide est, licite, ac sanctè egisse eos, qui Christum circumciderunt. Primum enim B. Virgo, quæ peccare non poterat, in eum auctum consensit, iustus etiam Ioseph, tanquam nutritius, & quasi pædagogus Christi, suam in eo factam voluntatem interposuit, imo (ut aliqui volunt) circumci-

Isaia 62.

Cyril.

Hieronym.

Euseb.

Chryso.

Gen. 17.

Rom. 4.

Christus octauo die circumcissus.

Luc. 2.

Ammonius Alexand.

Gen. 17.

Ad Gal. 4. circumcisiōis etiam ipse minister fuit. Præterea totū id factum est voluntate eiusdem Christi, & æterni Patris, qui ipsum misit factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret.

Obiectio.

Dices, etiam voluntarie passus est Christus, & nihilominus actio, à qua proveniebat illa passio, non erat bona, ergo idem posset quis dicere in præsentī. Respondetur esse valde diversam rationem, illa enim actio erat iniuriōsa, & intrinsece mala: hæc autem minime, & ideo non solum, ut passio, sed etiam ut actio fuit Christo voluntaria, & non solum permissa, sed etiam ordinata ab æterno Patre. Quod dupliciter explicari potest: primo, quia verisimile est non esse factam à Ioseph, & B. Virgine absque speciali Dei revelatione. Et fortasse quando Angelus docuit Ioseph nomen, quod puero erat impositū, simul significavit, ut illud imponeret die circumcisiōis, more consuetō. Vnde Epiphanius, lib. 1. heresi. 30. sub finem alios pueros, inquit, non esse auctores circumcisiōis, sed parentes ipsorum. Christum autem sicut incarnationem, & conceptionem, ac nominis impositionem, ita & circumcisiōem sibi ipsi disposuisse. Secundo, seculæ etiam revelatione, illa circumcisiō, tunc erat actio sacra, & religiosa, & auctoritate diuina ad diuinum cultum instituta, & ut illius usus esset licitus, nō oportebat, ut obligatione legis hæret, poterat enim voluntarie assumi ab his, qui lege Moysis non obligabantur, quāquam post illam assumptam seruandæ legi obnoxij manerēt, teste Paulo ad Galat. 5. Ergo, & si Christus non esset subiectus legi circumcisiōis, iuste tamen & sancte potuit à parentibus circumcidi.

Responsio.

Circumcisiō Christi sancta.

Epiphanius.

Galat. 5.

Primaria circumcisiōis significatio qua.

Genes. 17.

Act. 16.

Neque obstat circumcisiōis significatio; est enim hæc differentia inter voces, & res, seu facta, quod vtrumque usus primarius est significatio: at vero res, seu facta habere possunt aliū primarium usum. Deinde voces expressius significant, quam facta, ac denique in eodem facto potest multiplex significatio fundari, ita ut vna possit ab alia separari. Prima ergo ratio instituendi circumcisiōem fuit ad consignandum populum Dei, & homines diuino cultui quodammodo destinandos, iuxta illud Genes. 17. Statuam pactum meum inter me, & te, ut sis Deus tuus, & semini tui post te, & infra, Circumcideris carnem præputij vestri, ut sis in signum fœderis inter me, & vos: hic ergo usus, & significatio optime potuit in Christum Dominum cadere. Aliæ vero significationes, cum non essent expressæ, non erant necessario coniunctæ cum illo opere, & ita poterant separari, & vitari omne mendacium, sicut constat, quia nō solum post Christum natum, sed etiam post mortem eius multo tempore licita fuit circumcisiō, & Paulus licite circumcidit Timotheum absque vilo mendacio, vel falsâ significatione.

Ex quibus fere expeditæ relinquuntur rationes dubitandi initio positæ. Quibus addo, quāuis per se non fuerit necessarium parentibus Christi, puerum circumcidere: per accidens tamen ad vitandum scandalum, merito existimari potuisse necessarium. Quia cum partus esset manifestus omnibus, miraculum autem cōceptionis esset occultissimum, non potuisset non generari graue scandalum, si circumcisiō fuisset prætermissa. Et quāquam hæc necessitas fortasse non tanta fuerit, ut obligationem simpliciter induceret, quia non erat necessarium, ut ceteris constaret, si fortasse circumcisiō omitteretur, nihilominus tamē demonstrat ratio facta hunc fuisse cōuenientissimum modum non solum ad vitandum scandalum: sed etiam ad significandam promptissimam voluntatem parendi legi, eiq; reuerentiam exhibendi, eam nimirum exequendo etiam cum non obligaret.

Dico secundo, decuisse maxime Christum circumcidi. Est conclusio æque certa, ac præcedens. Quam optimis rationibus confirmat. D. Tho. in art. quæ o-

mnēs fere ad literam desumptæ sunt ex Epiphaniō loco nuper citato, ubi sic inquit, Propter multas causas circumcisiō est, & primum, ut ostenderet seipsum in veritate carnem assumpsisse, propter Manicheum, & eos, qui dicunt, eum in specie apparuisse, & postea eandem rationem applicat contra Appollinarem, & Valentinum. Secundo. Ut non haberent Iudæi excusationem, si enim non fuisset circumcisiō, poterant dicere, non potuimus Christum suscipere. Quam rationē eleganter tetigit Chrysost. similem causam agens, homil. 34. in acta Apost. & rationem reddens, cur Paulus Timotheum circumciderit, inquit, Hæc est causa circumcidi, non enim serebant audire verbum ab incircumciso, unde opus circumcidit, ut circumcisiōem tollat. Tercio addit Epiphanius. Oportebat ipsum, qui præceperat Abraham, ut circumcideretur, signaculi apparenti gratia dati vero ad figuram veri, ac inuisibilis, nunc circumcidi, & hoc signaculum confirmare. Sic Euseb. Emis. hom. in octaua natiuitatis Domini. Ideo ipse circumcisiōis est, ut legem compleret, & bonum ostenderet. Et Cyprianus ferm. de hoc mysterio. Neque hoc sacramentum, inquit, consuetudini antiquæ subtrahere voluit Christus, & licet non esset in hoc tempore necessarium, tamen ne antiqua religio prorsus reproba videretur, in se voluit circumcisiōis aptari signaculum. Quarto pergit Epiphanius. Durauit hæc vsque ad Christum, & hæc de causa etiam ipse circumcidi voluit. sic Euseb. Emis. supra, Circumcisiō in Christo completa est, in quo, & alie legis ceremonie consummatae sunt, finis enim legis Christus. Vnde eleganter August. ferm. 13. de tempore. Dominus quidem suscepit circumcisiōem, ablaturus ipsam circumcisiōem, suscepit vmbra, daturus lucem, suscepit figuram, impleturus veritatem. Apertius idem Aug. lib. quæst. noui Testamenti. q. 22. Circumcisiō, inquit, vsque ad Christum ducta est, & infra, Ideo debuit circumcidi, ut ipse probaretur esse, qui promissus Abraham esset, ita ut de cætero circumcisiō cessaret impleta promissione. In quibus verbis quintam rationem indicat August. videlicet oportuisse Christum circumcidi, ne à femine Abraham existimaretur alienus, & consequenter non crederetur esse ille, de quo Abraham prædictum fuerat. In semine tuo benedicentur omnes gentes. Sexto subiungit Epiphanius. Ut circumcisiō rationabiliter, circumcisiōem ad solueret, & aliam maiorem ostenderet, non velut qui non haberet, & sibi ipsi constitueret, sed qui haberet quidem, ostenderet autem, quod hæc non amplius esset opus, sed maiori. Quam rationem eisdem fere verbis tradit Euseb. Emis. supra dicens. Ideo circumcisiō, ut eius nobis significationem commendaret. Et infra, & Iudæi quidem in vno membro circumcidentur, quare autem circumcidentur, non intelligunt: Christiani vero quid circumcisiō significet intelligentes, non vnum tantum, sed omnia membra circumcident, non pellis incisione, sed totius superfluitatis abiectione. Septimam ratio sumi potest ex verbis ipsius Christi ad Ioannem Baptistam Matthæ. 3. Sine modo, sic enim decet nos implere omnem iustitiam. Sicut enim Christus baptizari volens summum dedit exemplum humilitatis, ita circumcisiōem suscipiens. Manifestum (inquit Bernardus) dedit humilitatis exemplum, quia nec vestigium quidem vllum vulnus habens, alligaturam non refugit vulnere. Dedit etiam exemplum obedientiæ, patientiæ, charitatis, cæterarumq; virtutum, quæ omnes iustitiæ nomine comprehenduntur. Octauam deniq; rationem addere possumus, voluisse statim post natiuitatē circumcidi, ut pro nobis Deo Patri satisfacere inciperet, & redēptionis nostræ initium, quod non minoris valoris esset, quam totū pretium, Patri offerret. Nobis enim, inquit Eusebius Emis. circumcidi dicitur Dominus, sicut enim pro nobis est baptizatus, & passus ita & pro nobis est circumcisiō. Vnde Paulus ad Galat. quinto, factus, inquit, sub lege, ut eos qui sub lege erant, redimeret, & 2. ad Corinth. 5. Eum, qui non nouerat peccatum, pro nobis peccatum fecit, ut nos esseremus iustitia Dei in ipso. Itaq; sicut non fuit indecens, Christum assumere carnem in similitudinem carnis peccati,

itaq;

Epiphanius.
Circumcisiō Christi multis modis decessit.

Chrysostomus.

Eusebius Emis.

Cyprianus.

Epiphanius.

Eusebius Emis.

Augustinus.

Epiphanius.

Eusebius Emis.

Matthæus.

Bernardus.

Sermon. 1. de circumcisiōe.

Eusebius Emis.

Galat. 5.

2. Corinth. 5.

ita nec fuit indecens, sed multis rationibus conuenientissimum circumcisionem assumere, quæ licet in alijs carnem peccati significaret: in ipso vero solum veritatem carnis, similitudinem autem carnis peccati, & totius peccati remedium indicaret, ad polliceretur.

Cætera, quæ de hoc mysterio desiderari poterant, vel facilia sunt, vel ex communi ratione circumcisionis petenda, quale est illud de circumstantia temporis, seu octauæ diei. De qua videri potest Bernard. sermo. 3. de hoc mysterio. De circumstantia autem loci cauendus est lapsus Niceph. lib. 1. Hist. capite 122 dicentis Christum fuisse circumcissum in domo Ioseph, in quo nec sibi constat, cum statim cap. sequenti dicat, Christum inuentum esse à Magis in spelunca, & præsepi: nec verum dicit, quia certum est, B. Virginem usque ad diem purificationis à loco natiuitatis Christi non discessisse: fuit ergo in eodem diuersorio circumcissus, vt recte notauit Epiphanius. libr. 1. contra Hæreses tom. primo cap. vltimo post Hæresim 20.

Vltimo tandem inquirere aliquis posset, quid de præputio Christi factum sit. In qua resolum dicere possumus in præsentis loco, præputium illud summa diligentia, ac veneratione seruatum esse à B. Virgine, hoc enim per se verisimile est, & pietati, ac charitati Virgini consentaneum. An vero in resurrectione iterum particula illa fuerit corpori Christi coniuncta, infra agentes de Christi Resurrectione dicemus.

SECTIO I.

Cur nomen Iesus fuerit Christo Domino in circumcisione impositum.

De Cyprianus, lib. de cardinalibus Christi operibus, c. de ratione circumcisionis, indicat, sicut præceptum fuit Israelitis, vt octauo die paruulos circumciderent, ita etiam fuisse mandatum, vt eodem die nomina eis imponerent. Sic enim inquit. Hoc cum octaua die iustum sit celebrari, & nomen circumcisionis aptari, intimatum est illis, qui digni Sanctorum consortio censebantur, quod eorum nomina scriberentur in Calis, & æternæ beatitudinis, quam post vitæ huius septimanam octaua consequitur, heredes fierent, & confortes, quicunque vitæ innocentia sese Domino consecrassent. Non est autem intelligendum, vtrumque fuisse à Deo distincte, & proprie præceptum, Genes. enim. 17. vbi lex circumcisionis traditur, nulla de nomine imponendo fit mentio: sed consuetudinem imponendi nomen octauo die, veluti necessaria quadam consequutione supposita hominum conditione ex lege circumcisionis ortam fuisse. Est enim necessarium hominibus, vt filijs suis propria imponant nomina, vt eos distinguere, vocare, ac de ijs loqui possint, & propter easdem causas necesse est hanc impositionem non differri, sed à principio natiuitatis fieri. Quia vero oportet eam publice, & cum aliqua solemnitate fieri, ideo omnibus nationibus in more fuit, vt post aliquot natiuitatis dies solemniter aliquo ritu hæc nomina imponeretur. Vnde Arthenienfis apud Suidam, decimo natiuitatis die conuocatis cognatis, & amicis, & oblati Dijs sacrificijs nomina filijs imponebant. Romani vero (vt auctor est Festus) octauo die puellis, pueris autem nono imponebant nomina, eos prius lustrando Dijs, & ideo dies illi *lustrici* vocabantur. Cum ergo ritus circumcisionis inter Iudæos fuerit celeberrimus, & per illum infantes suos paucis diebus post natiuitatem Deo consecrarent, consequens fuit, vt eodem die, quo eos circumcidebant, eis inderent nomina. Vnde hanc fuisse Iudæorum consuetudinem, aperte colligitur ex Luca 1. & 2. & docent omnes Patres explicantes hoc mysterium. Ex quo Theophyl. & Euthym. Luc. 1. recte conieciunt, circumcisionem fuisse solitam præcedere

Fr. Suarez tom. 2.

nominis impositionem. Tum quia decebat, vt prius signaculum Dei imprimeretur, quàm imponeretur humanum. Tum etiã, quia non censebatur inter homines dignus nomine, qui nondum fuerat Deo consecratus.

Hunc igitur morem, & quasi politicam legem obseruare voluit Christus: tum vt in omnibus rebus honestis, ac decentibus suæ genti assimilaret sese: tum etiam, vt in omnibus se verum hominem ostenderet, vt late tractat August. ser. 40. de tempore. Christus enim verus Deus cum sit, & homo, sicut proprium nomen habet, quod diuinam eius personam, & naturam exprimit, quale est nomen Verbi, filij, sapientie, genitæ, imaginis, ac similia, ita oportuit, vt secundum humanam naturam proprium nomen haberet, quo inter veros homines censeretur, & ideo inter alias causas, quando per circumcisionem vera eius caro, & sanguis comprobata sunt, tunc illi proprium hominis nomen imponitur.

Ex ijs ergo primo concluditur decuisse, vt Christo recens nato in die Circumcisionis proprium hominis nomen imponeretur. Secundo vero addendum est, oportuisse vt hoc nomen diuina quidem autoritate: ministerio tamen angelorum, & hominum imponeretur. Quod enim diuina autoritas, & angeli ministerium intercesserit ex Matt. 1. & Luc. 1. & 2. aperte constat, vbi angelus prius ad Mariam missus, Ecce, inquit, concipies in utero, & paries filium, & vocabis nomen eius Iesum: certum est autem angelum non nunciassse Virgini, nisi quod à Deo acceperat. Vnde Cyril. libro de fide ad Theodosium prope medium, hæc angeli verba tractans. Nomen, inquit, hoc nouum à Patre opinor per angeli vocem impositum est, & infra

Quando ergo vnigenitus filius, qui patri coeternus ante omnia secula existit, nouissimus temporibus homo factus, & ex muliere natus, & filius declaratus, & primo genitus appellatus, & inter multos fratres numeratus est, tunc ille quoque qui secundum naturam pater est, patris leges (vt ita loquar) sequutus, nomen hoc præsumit. Et ideo (vt notauit Bernard. sermo. 2. de circumc.) de hoc nomine loquens cap. 2. idem Euangelista Lucas, vocatum, dicit esse ab angelo. Vocatum plane, ait Bernardus, non impositum, nempe hoc ei nomen est ab æterno, à natura propria habet, vt sit Saluator, innatum ei est nomen hoc non inditum ab humana, vel angelica creatura. Ratio vero est: primo, quia nomen imponere munus est habentis

authoritatem in eum, cui imponitur, nullus autem proprius ius, & autoritatem habuit in Christum hominem, nisi Deus ipse. Secundo, quia perfecta nominis impositio ex perfecta rei cognitione procedit, nullus autem dignitate Christi perfecte cognoscebat, nisi solus Deus. Tertio, hæc nominis impositio, quando à Deo fit, est signum specialis beneuolentiae diuinæ, & singularis dignitatis eius, cui imponitur, vt in Abraham, Isaac, Ioanne Baptista, & Petro videre licet. Denique, priuilegium hoc accipiendi nomen à Deo in veteri, ac nouo testamento paucis quidem, aliquibus tamen insignibus personis concessum fuit, non debuit igitur Christo denegari. Vbi obiter obseruandum est, in Scripturis sacris interdum inueniri nomina aliquorum virorum, post ætatis progressum mutata, interdum à principio imposita vel ante conceptionem reuelata. Quando enim vel in Dei cognitione, aut meritis, aut in munere aliquo, & dignitate progressu temporis erant specialiter profuturi, non à principio, sed post aliquod tempus ætatis nomen à Deo suscipiebant, vt nominis mutatio mutationem in persona factam indicaret, vt in Abraham, & Petro constat, & notantur Origenes, in præfat. Epistolæ ad Romanos, & Hieronymus in principio epistolæ ad Romanos, & libr. 4. in Ieremiam, in fine. At vero, qui à principio insignem munus, vel donum aliquod gratiæ acceperunt, simul habuere nomina diuinitus indita, quibus eorum prærogatiua indicaretur, vt videre licet in Isaac, in quo spes Messie ex singulari Dei promissione

Matth. 1.
Luc. 1. & 2.

Christo diuinitus nomen inditum.
Cyril.

Luc. 2.
Bernard.

Nomina in scriptura qualiter imposita solent.

Origen.
Hieron.